

Brüssel, 22.2.2019
COM(2019) 94 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 1141/2014 (mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist) antud volituste kasutamise kohta

1. SISSEJUHATUS

Määruses (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist¹ (edaspidi „Euroopa tasandi erakondade määrus“), on sätestatud tingimused, millega reguleeritakse Euroopa tasandil tegutsevate erakondade ja poliitiliste sihtasutuste põhikirja ja rahastamist. Selle määruse alusel on teatavatele tingimustele vastavatel Euroopa tasandi erakondadel ja poliitilistel sihtasutustel võimalik end Euroopa tasandil registreerides saada Euroopa juriidiliseks isikuks, mis võimaldab neil saada Euroopa Liidult rahalist toetust. Üks nendest tingimustest on kohustus austada nii oma programmis kui ka tegevuses Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 loetletud liidu alusväärtusi: inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine. Sõltumatu Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste amet (edaspidi „amet“) loodi selleks, et registreerida ja jälgida Euroopa tasandi erakondi ja poliitilisi sihtasutusi ning vajaduse korral määrata neile karistusi ning uurida muu hulgas olukordi, kus nad väidetavalt ei järgi nimetatud euroopalikke põhiväärtusi.

Euroopa tasandi erakondade määrus võeti vastu 22. oktoobril 2014 ja see jõustus kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*, st 24. novembril 2014. Enamikku selle määruse sätteid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2017. Komisjonil paluti võtta artikli 7 lõikes 2 ja artikli 8 lõike 3 punktis a osutatud delegeeritud õigusaktid vastu hiljemalt 1. juulil 2015.

2. ÕIGUSLIK ALUS

Käesolev aruanne on ette nähtud Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 36 lõikega 2. Selle sätte kohaselt on delegeeritud volitused antud komisjonile viieks aastaks alates 24. novembrist 2014 ja komisjon peab esitama delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku möödumist, st enne 24. veebruari 2019. Samas artiklis on sätestatud, et volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE

Euroopa tasandi erakondade määruse kohaselt on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et:

- a. tagada Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste registri sujuv toimimine (vt Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 7 lõige 2) seoses järgmisega:
 - i. ameti valduses olev teave ja tõendavad dokumendid, mille puhul register on pädev andmehoidla (ja mis hõlmavad põhikirju, kõiki muid taotluse osana esitatud dokumente, kõiki asukohaliikmesriigilt saadud dokumente, teavet isikute kohta, kes on nende organite liikmed või kellel on haldus- ja finantsalase ning seadusliku esindamise volitused);
 - ii. materjalid, mille õiguspärasust register on pädev kinnitama, nagu amet on sätestanud;

¹ ELT L 317, 4.11.2014, lk 1.

- b. teha kindlaks lisateave või tõendavad dokumendid, mida on vaja selleks, et amet saaks täiel määral täita oma ülesandeid seoses Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste registri toimimisega (vt Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 8 lõike 3 punkt a);
- c. muuta Euroopa tasandi erakondade määruse lisas esitatud standarddeklaratsiooni nende andmete puhul, mille taotleja esitab vajaduse korral selleks, et tagada, et teave allakirjutanu, tema volituste ning selle Euroopa tasandi erakonna või poliitilise sihtasutuse kohta, mida ta on volitatud esindama, on piisav (vt Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 8 lõike 3 punkt b).

Komisjon võttis eespool osutatud artikli 7 lõike 2 ja artikli 8 lõike 3 punkti a alusel vastu delegeeritud õigusakti, st komisjoni 2. oktoobri 2015. aasta delegeeritud määruse (EL, Euratom) 2015/2401 Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste registri sisu ja toimimise kohta².

Kõnealuse volituse kasutamine oli vajalik, et täpsustada, millist teavet ning täiendavaid ja tõendavaid dokumente hakatakse registris hoidma.

3.1. EUROOPA TASANDI ERAKONDADE MÄÄRUST TÄIENDAV DELEGEERITUD ÕIGUSAKT

Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 7 lõike 1 kohaselt loob amet Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste registri (edaspidi „register“) ning haldab seda. Selles registris säilitatakse andmeid, teavet ja dokumente, mis on esitatud koos Euroopa tasandi erakondade või Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste registreerimise taotlusega, ning Euroopa tasandi erakondade määruse kohaselt Euroopa tasandi erakondade või poliitiliste sihtasutuste poolt hiljem esitatud andmeid, teavet ja dokumente.

Delegeeritud määrus (EL, Euratom) nr 2015/2401 võeti vastu Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 7 lõike 2 ja artikli 8 lõike 3 punkti a alusel. Selles on sätestatud dokumendid, mille Euroopa tasandi erakonnad ja poliitilised sihtasutused peavad registrile edastama, näiteks põhikirjad, Euroopa tasandi erakondade määrusele lisatud standarddeklaratsioon; finants-, haldus- ja juhtimisstruktuuri üksikasjalik kirjeldus ning liikmesriikide kinnitused selle kohta, et taotleja on järginud kõiki asjakohaseid riiklikke nõudeid (kui see on nõutud). Delegeeritud määruses on täpsustatud ka teave, mida tuleb registris ajakohasena hoida, muu hulgas üksuse liik; registreerimisnumber; täisnimi, akronüüm ja logo; liikmesriik, kus asuvad Euroopa tasandi erakonna või poliitilise sihtasutuse juhtorganid; juhtorganite aadress, registreerimise kuupäevad jms.

Delegeeritud määrus (EL, Euratom) nr 2015/2401 võeti vastu 2. oktoobril 2015 ning sellest teatati Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 36 lõikes 5 sätestatud kahe kuu jooksul Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid ei esitanud. Kumbki institutsioon ei algatanud selle sätte kohaselt kahekuulise ajavahemiku pikendamist veel kahe kuu võrra.

Kui kahekuuline ajavahemik oli lõppenud, avaldati delegeeritud määrus (EL, Euratom) nr 2015/2401 *Euroopa Liidu Teatajas*³ ja see jõustus 8. jaanuaril 2016.

² ELT L 333, 19.12.2015, lk 50.

³ Delegeeritud määrus nr 2015/2401 avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 19. detsembril 2015.

Komisjon ei ole Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 8 lõike 3 punktil b põhinevaid delegeeritud õigusakte, mille eesmärk oleks lisas esitatud ametliku standarddeklaratsiooni muutmine, veel vastu võtnud, sest nimetatud määrusele lisatud standarddeklaratsioon on jätkuvalt asjakohane ja selle muutmise hindamiseks on vaja saada Euroopa tasandi erakondade määruse kohaldamise alal rohkem kogemusi.

4. KOKKUVÕTE

Komisjon on kasutanud delegeeritud volitusi, mis anti talle Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 7 lõike 2 ja artikli 8 lõike 3 punkti a alusel. Komisjoni arvates on vaja neid volitusi laiendada, et tulevikus oleks võimalik muuta või täpsustada seda, millist teavet ja tõendavaid dokumente Euroopa tasandi erakondade ja poliitiliste sihtasutuste registris hoitakse.

Komisjon on seisukohal, et talle Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 8 lõike 3 punkti b alusel antud delegeeritud volitused on vajalikud lisas esitatud standarddeklaratsiooni muutmiseks. Kõnealuse korralduse vajalikkuse hindamiseks tuleb saada rohkem kogemusi Euroopa tasandi erakondade määruse kohaldamise alal.

Käesoleva aruande esitamisega täidab komisjon talle Euroopa tasandi erakondade määruse artikli 36 lõikega 2 pandud aruandluskohustuse. Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.